

Силабус курсу Банківська справа

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – 051 Економіка
Освітньо-професійна програма – «Міжнародна економіка»

Рік навчання: II, Семестр: I

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу

III

кандидат економічних наук, доцент
Чайковський Ярослав Іванович

Контактна інформація slawik1966@gmail.com, +380674938471

Опис дисципліни

Дисципліна «Банківська справа» належить до блоку обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки бакалавра галузі знань 05 Соціальні і поведінкові науки, спеціальності 051 Економіка. Дисципліна спрямована на формування системи знань у галузі банківництва, засвоєння закономірностей розвитку банківської справи, організації функціонування банківських установ, технологій здійснення банками пасивних та активних операцій, надання банківських послуг та набуття практичних навиків використовувати отримані знання для виконання банківських операцій, пов'язаних з розрахунково-касовими, кредитними та іншими видами обслуговування клієнтів банку, оцінки та аналізу фінансової стійкості банківської установи з метою уникнення фінансових втрат та вирішення проблем під час професійної діяльності в умовах динамічних змін у банківській сфері.

Структура курсу

Години (лек. / прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4/4	1. Види банків, порядок їх створення в Україні та організація діяльності банку	Вивчити сутність, види та функції банківських установ, їх правову основу функціонування. Володіти знаннями щодо процесу створення та реєстрації банківських установ в Україні. Вивчити порядок та умови отримання банками ліцензій на провадження банківської діяльності.	Тести, питання, задачі
4/4	2. Операції банків з формування власного капіталу, залучення і позичення коштів	Розуміти сутність, види, функції та джерела формування власного капіталу банку, залучених та позичених ресурсів; засвоїти особливості формування резервного фонду банку та призначення регулятивного капіталу; знати правові, фінансові та організаційні засади функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, повноваження Фонду гарантування вкладів фізичних осіб; вміти застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для проведення пасивних операцій.	Тести, питання
6/6	3. Основи організації кредитних операцій банків	Вивчити та знати складові банківських активів; розуміти принципи та умови банківського кредитування; пізнати форми забезпечення банківських кредитів; вміти розраховувати процент	Тести, питання, ситуаційні вправи

		за користування кредитом; розвинути навички застосування сучасного інформаційного та програмного забезпечення для проведення активних операцій.	
4/4	4. Розрахунково-касове обслуговування клієнтів банку	Знати структуру платіжного обороту; володіти знаннями щодо порядку відкриття та ведення банківських рахунків; розуміти технологію безготівкових розрахунків з використанням платіжних карток та організацію готівкових грошових розрахунків; засвоїти порядок оформлення розрахункових та касових документів; вміти застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для проведення розрахунково-касових операцій.	Тести, питання, задачі
2/2	5. Діяльність банків у сфері інвестицій	Вивчити сутність та цілі інвестиційної діяльності банківських установ; знати етапи процесу інвестування в цінні папери та порядок використання банками цінних паперів як предмета застави.	Тести, питання, ситуаційні вправи
4/4	6. Банківські операції з іноземною валютою	Знати зміст поняття операцій банків в іноземній валюті та особливості їх правового регулювання; засвоїти умови, принципи та порядок здійснення валютних операцій банківськими установами; розуміти особливості операцій банків в іноземній валюті, торгівлею іноземної валюти на міжбанківському ринку України, вміти здійснювати їх аналіз.	Тести, питання, задачі, ситуаційні вправи
2/2	7. Інноваційні банківські продукти	З'ясувати сутність поняття «інноваційні банківські продукти», дослідити етапи розвитку банківських інновацій, проаналізувати вплив банківських інновацій на діяльність підприємницьких та торговельних структур, розглянути нормативно-правову базу щодо інноваційної діяльності в банках України	Тести, питання, задачі
4/4	8. Забезпечення фінансової стійкості банку	Вміти виявляти й аналізувати напрями забезпечення фінансової стійкості банків; знати сутність ліквідності та платоспроможності банку; вміти застосовувати інструменти внутрішньобанківського контролю за дотриманням показників фінансової стійкості; навчитися розраховувати економічні нормативи регулювання діяльності банків.	Тести, питання, задачі

Рекомендовані джерела інформації

1. Банківська система : підручник / [М. Крупка, Є. Андрущак, Н. Пайтра та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. Крупки. 2-ге вид., переробл. і доповн. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 524 с.
2. Банківська система: навчальний посібник / Н.С. Ситник, А. В. Стасишин, Н. З. Блащук-Девяткіна, Л. О. Петик; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с.
3. Банківська справа: навчальний посібник / О. М. Колодізев, О. М. Рац, С. М. Киркач, К. М. Азізова. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 347 с.
4. Банківські операції: в схемах, таблицях, коментарях : навч. посібник. / уклад.: О.М. Гладчук, І.Я. Ткачук, В.М. Харабара. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 208 с.
5. Владика Ю., Приступко А. Інноваційні технології в банкінгу як спосіб підвищення

ефективності використання ресурсів банківської установи. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск 56. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-39>.

6. Вовчак О. Д. Банківська справа: навч. посіб. / О. Д. Вовчак, Н. М. Руцишин; відп. за вип. С. В. Пічи. Львів: Новий Світ-2000, 2020. 560 с.

7. Волкова В. В., Волкова Н. І. Гроші і кредит: навч. посіб. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 300 с.

8. Зарічна Н. Формалізація тенденцій розвитку та фінансової стійкості банківської системи України в умовах воєнного стану. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 1 (48). С. 214-219. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-48-30>.

9. Іващук О.О., Забчук Г.М. Ризики банківської системи України в умовах воєнного стану. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2022. Випуск 1-2. С. 41-52. URL: <http://ibo.wunu.edu.ua/index.php/iboen/article/view/539>.

10. Іващук О.О., Забчук Г.М., Сенів Б.Г. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Банківська справа». Тернопіль: Осадца Ю.В., 2022. 64 с.

11. Інструкція про порядок відкриття та закриття рахунків користувачам надавачами платіжних послуг з обслуговування рахунків: Постанова Правління НБУ від 29.07.2022. № 162. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0162500-22#Text>.

12. Криховецька З.М., Левандівський О.Т. Сутність і напрями розвитку банківських інновацій. *Економіка і держава*. 2022. № 8. С. 56–61. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/13191>.

13. Людковська Ю., Абдуллаєва А. Оцінка сучасних тенденцій банківського кредитування в Україні протягом 2018-2023 років. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск 56. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-109>.

14. Матвійчук Н., Жигар Н. Сучасні тенденції залучення депозитів банками України. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2023. № 3. С. 87-94.

15. Мещеряков А. А. Гроші та кредит (практикум): навчальний посібник / А. А. Мещеряков, Н. В. Архирейська. Дніпро : УМСФ, 2022. 171 с.

16. Мірошник Р., Кухта І. Діджиталізація банківської системи України в сучасних умовах. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск 49. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-39>.

17. Монетарні важелі стимулювання розвитку економіки України: глобальні виміри та національні інтереси: монографія / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2021. 300 с.

18. Про банки і банківську діяльність: Закон України від від 07.12.2000 № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.

19. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.

20. Про затвердження Інструкції про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні від 25.09.2018 № 103. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0103500-18#Text>.

21. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Правління Національного банку України від 28.08.2001 р. №368. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>.

22. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

23. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. №679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>

24. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 02.10.2012, № 5411-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17#Text>.

25. Прокопенко Н., Мирончук В., Шепель І. Принципи функціонування банківської системи України в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск 41. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-33>.

26. Руцишин Н. М., Пелех О. Р., Козак А. Р. Сучасний стан банківської системи України та перспективи її розвитку. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету*. Економічні науки. 2024. № 75. URL: <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/1512/1423>.

27. Ситник Н., Прицак Я. Банківська система України в умовах війни: ризики та оцінка безпеки. *Молодий вчений*. 2023. № 6 (118). С. 94-98. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-6-118-19>.

28. Теслюк С., Матвійчук Н., Левчук А. Фінансова безпека банківських установ в умовах цифровізації. *Економіка та суспільство*. 2024. Випуск 60. URL: <https://doi.org/10.32782/2524->

29. Фінансова стабільність. Національний банк України: офіційний сайт. URL: <https://bank.gov.ua/ua/stability>.

30. Шелудько С. А. Міжнародні стандарти банківської справи: навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 260 с.

31. 2023 banking and capital markets outlook. Deloitte Development LLC, 2022. 72p.

32. Chris Thomas. Leveling the playing field. Cloud modernization for regional banks. Deloitte Development LLC, 2020. 10 p.

33. Core Principles for Effective Islamic Deposit Insurance Systems. 2021. 81 p.

34. Digital banks in Asia Pacific: adding value to financial services? Deloitte Development LLC, 2020. 32 p.

35. Digital Transformation in Islamic Banking. Islamic Financial Services Board. 2020. 42 p.

36. Global Banking Annual Review 2022: Banking on a sustainable path. McKinsey & Company. 2022. 46 p.

37. Islamic Banking Bulletin. Islamic Banking Department State Bank of Pakistan. 2022. 25 p.

38. Kevin Laughridge, Ketan Bhole, Ram Nareddy. Opening banking through architecture re-engineering. Deloitte Development LLC, 2020. 10 p.

39. Scott Baret, Anna Celner, Monica O'Reilly, and Mark Shilling. COVID-19 potential implications for the banking and capital markets sector. Maintaining business and operational resilience. Deloitte Development LLC, 2020. 20 p.

40. The future of midsize banks. Deloitte Development LLC, 2021. 18 p.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Банківська справа» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, війсьний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Банківська справа» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10 %	10%	10 %	10%	5 %	15 %	40 %
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих на практичних заняттях	Модульна контрольна робота складається з: тестових завдань (30 тестів по 2 бали за	Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих на практичних заняттях	Модульна контрольна робота складається з: тестових завдань (30 тестів по 2 бали за	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань тренінгу	Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок за виконання завдань самостійної роботи	1. Теоретичне питання – макс. 25 балів; 2. Тестові завдання (10 тестів по 5 балів

	тест) – макс. 60 балів; 1 задача – макс. 20 балів; 1 теоретичне питання – макс. 20 балів (теми 1-3)		тест) – макс. 60 балів; 1 задача – макс. 20 балів; 1 теоретичне питання – макс. 20 балів (теми 4-9)			за тест) – макс. 50 балів; 3. Задача – макс. 25 балів.
--	--	--	--	--	--	---

Поточне оцінювання передбачає усне опитування студента під час практичних занять не рідше як раз на два заняття. Окрім того, під час практичних занять до кожної теми передбачено тестування.

Критерії оцінювання:

90–100 балів – здобувач демонструє високий рівень теоретичних знань, логічно та чітко відповідає на запитання, поєднує теоретичний матеріал із практичними прикладами, володіє цікавою та актуальною інформацією;

75–89 балів – на достатньому рівні здобувач володіє теоретичним матеріалом, у відповідях присутня логіка й аргументація, проте окремі положення містять несуттєві неточності;

65–74 бали – здобувач володіє базовими знаннями, відтворює основні положення навчального матеріалу, але без розгорнутих аргументів та прикладів, під час викладу матеріалу помітні неточності та помилки;

60–64 бали – здобувач орієнтується у теоретичному матеріалі, однак відповіді залишаються недостатньо аргументованими, спостерігаються неточності у використанні понять, при виконанні практичних завдань здобувач демонструє помилки та не завжди здатний аналізувати факти й явища;

1–59 балів – навчальний матеріал здобувачем не засвоєно, низький рівень використання прикладного матеріалу.

У підсумку поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час практичних занять.

Модульний контроль передбачає проміжне оцінювання якості засвоєння студентом теоретичного і практичного матеріалу певного змістового модуля дисципліни «Банківська справа». Модульна контрольна робота містить:

- тестові завдання (20 тестів по 3 бали за тест) – макс. 60 балів:

- 3 бали – правильна відповідь; 0 балів – неправильна відповідь;

- 2 задачі – макс. 20 балів кожна:

20-15 балів (відмінно) – задача розв’язана повністю правильно, використано правильні економічні формули та методи, розрахунки вірні, всі кроки послідовні та логічні, зроблено висновок про отримані результати;

14-10 балів (добре) – завдання виконано вірно, однак присутні незначні арифметичні помилки, отримані результати інтерпретовано частково;

9-5 балів (задовільно) – завдання виконано частково правильно, присутні суттєві помилки в обчисленнях або невірне використання методів розрахунку, обґрунтування результатів недостатнє;

4-0 балів (незадовільно) – розв’язок задачі невірний, оскільки обчислення помилкові, використано невірні методи розрахунку, відсутня логіка розв’язання, аналіз результатів не наведено.

Тренінг

Проведення тренінгу дозволяє забезпечити засвоєння теоретичних знань та практичних навиків, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Банківська справа».

90–100 балів – здобувач має ґрунтовні знання навчального матеріалу, вільно та аргументовано застосовує їх у процесі виконання завдань тренінгу, демонструє самостійність і творчий підхід;

75–89 балів – добре засвоїв навчальний матеріал, уміє його використовувати під час виконання завдань, однак у деяких випадках не достатньо аргументованості, можливі несуттєві неточності чи незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід;

65–74 бали – здобувач володіє матеріалом на задовільному рівні та здебільшого застосовує його при виконанні завдань, проте без повного аналізу й належної аргументації, допускає помітні неточності та помилки, творчий підхід проявляється лише частково.

60–64 бали – здобувач частково володіє навчальним матеріалом, при виконанні завдань допускаються помилки й неточності, матеріал застосовується без належного аналізу, аргументації та логічного обґрунтування, відповіді непослідовні, зміст завдань розкрито неповно, творчий підхід до виконання роботи не проявляється;

1–59 балів – навчальним матеріалом не володіє, завдання не розкрито, участь у колективній роботі під час тренінгу відсутня.

За результатами проходження тренінгу студент отримує оцінку, яка визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання чотирьох завдань.

Самостійна робота передбачає: підготовку доповіді, формуючи теоретичне завдання; виконання практичних завдань.

90–100 балів – самостійна робота повністю відповідає вимогам програми, відзначається цілісністю, глибиною та високим рівнем виконання; здобувач демонструє ґрунтовне розуміння навчального матеріалу, уміє критично його аналізувати та застосовувати на практиці; у роботі простежуються елементи власного дослідження, авторські висновки й аргументація; завдання виконано з творчим підходом, що свідчить про високий рівень професійної підготовки;

75–89 балів – зміст роботи здебільшого відповідає встановленим вимогам, проте окремі завдання виконано менш ґрунтовно; здобувач виявляє достатній рівень засвоєння матеріалу, уміє застосовувати його для розв'язання завдань, але в аргументації чи деталізації є певні недоліки; помилки носять несуттєвий характер і не впливають на загальну якість роботи;

60–74 бали – виконання завдань неповне, з наявністю значних недоліків; у роботі присутня недостатня чіткість аргументованості та систематичності; власні пропозиції представлені загально, без належного обґрунтування чи практичного застосування; засвоєння матеріалу є недостатнім, що призводить до численних помилок у виконанні;

1–59 балів – завдання фактично не виконані або виконані формально; у роботі відсутні власні напрацювання й висновки; допущено помилки, що свідчать про низький рівень розуміння навчального матеріалу, здобувач не виявляє ініціативності й творчості у виконанні завдань.

Підсумкова оцінка за модуль визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час виконання завдань самостійної роботи.

Екзамен Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Банківська справа» є метою підсумкового контролю шляхом проведення екзамену. Структура екзаменаційного білету містить:

Тестові завдання (10 тестів по 3 бали за тест) – макс. 30 балів; 3 бали – правильна відповідь; 0 балів – неправильна відповідь;

Задачі (2 задачі) – по 20 балів, макс. 40 балів;

20-15 балів (відмінно) – задача розв'язана повністю правильно, використано правильні економічні формули та методи, розрахунки вірні, всі кроки послідовні та логічні, зроблено висновок про отримані результати;

14-10 балів (добре) – завдання виконано вірно, однак присутні незначні арифметичні помилки, отримані результати інтерпретовано частково;

9-5 балів (задовільно) – завдання виконано частково правильно, присутні суттєві помилки в обчисленнях або невірне використання методів розрахунку, обґрунтування результатів недостатнє;

4-0 балів (незадовільно) – розв'язок задачі невірний, оскільки обчислення помилкові, використано невірні методи розрахунку, відсутня логіка розв'язання, аналіз результатів не наведено.

Теоретичне питання – макс. 30 балів.

22-30 балів – відповідь повна, змістовна й логічно структурована; теоретичний матеріал викладено правильно; використано наукову термінологію, категорії та поняття; наведено приклади або власні узагальнення, що підтверджують розуміння теми; відповідь демонструє високий рівень самостійності та вміння робити висновки.

14-21 балів – відповідь правильна й розкрита, але окремі аспекти теми висвітлені неповно; можливі незначні неточності або помилки у формулюваннях; структура відповіді зрозуміла, використано базові теоретичні поняття, однак аналіз і приклади не достатньо обґрунтовані.

6-13 балів – при відповіді теоретичного питання висвітлені лише основні положення, є суттєві неточності, структура відповіді непослідовна, використання термінології обмежене; приклади чи узагальнення не наведені.

1–5 балів – відповідь на питання не вірне, відсутня логічна послідовність та правильне використання понять, сутність питання не розкрито.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)